

Ekonomikas ministrija

**ES fondu atbalsts ēku
energoefektivitātes paaugstināšanai
2014.-2020. gada plānošanas
periodā**

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitātes politikas ietvars

- ✓ Energoefektivitātes direktīva
- ✓ Ēku energoefektivitātes direktīva

- ✓ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
- ✓ Nacionālais attīstības plāns 2014 – 2020

- ✓ Latvijas enerģētikas ilgtermiņa stratēģija 2030
- ✓ Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016 - 2020
- ✓ Zaļā iepirkuma plāns

- ✓ Energoefektivitātes likums
- ✓ Ēku energoefektivitātes likums
- ✓ Publisko iepirkumu likums
- ✓ Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums
- ✓ Dzīvokļu īpašuma likums

- ✓ Ministru kabineta noteikumi

Ekonomikas ministrija

Latvijas energoefektivitātes mērķi

- ✓ **Primārās** enerģijas ietaupījums 0,670 Mtoe (7777,78 GWh) 2020.gadā (indikatīvs)
- ✓ **Gala enerģijas** ietaupījumu mērķis - 2014-2020 periodā jāuzkrāj ietaupījumi gala patērētājos 9896 GWh apjomā (obligāts)
- ✓ **Valsts ēku renovācija** - katru gadu 3% no platības, kas neatbilst minimālajiem normatīviem (obligāts)

ES FONDU AKTIVĀTĒS UZŅĒMĒJDARBĪBAS UN ENERGOEFĒKTIVĀTĒS VEICINĀŠANAI 2014 -2020 764.15 milj.*

- 72.3 milj. Kompetences centri (t.sk. pētniecības un inovatīvu iekārtu iegādei)
- 31.5 milj. Tehnoloģiju pārnese un inovāciju vaučeri
- 60 milj. Jaunu produktu ieviešana ražošanā
- 4.8 milj. Motivācijas programma
- 24.9 milj. Nodarbināto apmācības

- 46.4 milj. Finanšu pieejamība (aizdevumi, garantijas)
- 51.8 milj. Starptautiskās konkurences veicināšana
- 27.9 milj. Biznesa inkubatori
- 24.8 milj. Industriālo zonu attīstība
- 65 milj. Riska kapitāls
- 15 milj. Tehnoloģiju akseleratori
- 6.2 milj. Klasteru programma

- 32.55 milj. Energoefektivitāte industriālos objektos
- 150 milj. Energoefektivitāte dzīvojamās ēkās
- 97.8 milj. Energoefektivitāte valsts ēkās
- 53.2 milj. Centralizētās siltumapgādes sistēmas

*Infografikā norādītais finansējuma apjoms var mainīties
Visas summas norādītas eiro

EKONOMIKAS MINISTRIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā (1)

- Kopējais pieejamais finansējums: **38 milj. euro**
- Atbalsta sniedzējs - **CFLA**
- Atbalsts tiks sniegts ražošanas ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem, kā arī iekārtu nomaiņai uz energoefektīvākām iekārtām
- Finansējuma saņēmēji: **apstrādes rūpniecības komersanti** (NACE 2.red C sadaļa)
- Finansējuma saņēmējiem maksimālais pieejamais granta apjoms: **30%**
- Maksimāli pieļaujamais publiskais finansējums vienam projektam: **600** tūkst. euro (maksimālais kopējais viena projekta apjoms: **2** milj. euro)
- Nepieciešamības gadījumā ALTUM finansējums – ilgtermiņa aizdevumi (līdz 15 (+5) gadiem)

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā (2)

➤ **Atbalstāmās darbības**

- Ēku energoefektivitātes paaugstināšana
- Energoefektivitātes paaugstināšana esošajās ražošanas tehnoloģiskajās iekārtās
- Pāreja uz AER
- Energopārvaldības sistēmas ieviešana (attiecināms tikai MVU)
- Tehniskās dokumentācijas sagatavošana
- Vadības un uzraudzības nodrošināšana

➤ **Sasniedzamie rādītāji līdz 2023.gada 31.decembrim:**

- Atbalstītu saņēmumu komersantu skaits – 65
- Enerģijas ietaupījums atbalsta saņēmumiem komersantiem – 4 395 MWh/gadā
- No atjaunojamiem energoresursiem ražotā papildjauda – 5,4 MW
- Aprēķinātais siltumnīcefekta gāzu samazinājums gadā – 6 757 t/gadā

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte apstrādes rūpniecībā(3)

➤ **Būtiskākie nosacījumi finansējuma saņēmējiem:**

- plānotais enerģijas ietaupījums pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas – **ne mazāks kā 15%**
- patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas **nepārsniedz 110 kWh/m² gadā** (ja projekta ietvaros tiek veikti pasākumi ēkas energoefektivitātes paaugstināšanai)
- pie projektu vērtēšanas papildus punkti tiks piešķirti tiem projektu iesniedzējiem, kuriem ir ieviesta un darbojas sertificēta energopārvaldības sistēma LVS EN ISO 50001:2012

➤ **Izstrādes progress**

- Vērtēšanas kritēriji tiks skatīti **2016.gada 6.jūlija** Uzraudzības komitejas sēdē
- Ministru kabineta noteikumu projekta saskaņošanas process tiks uzsākts **2016.gada 9.jūnijā**
- Atlases uzsākšana: 2016.gada oktobris-novembris (indikatīvi)

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte dzīvojamā māju sektorā (1)

- Kopējais pieejamais finansējums: **166 milj. euro**
- Atbalsta sniedzējs - **Altum**
- Atbalsta veidi:
  - **Grants** (līdz 50% no attiecināmajām izmaksām), lai nodrošinātu finansiālos ieguvumus dzīvokļu īpašniekiem
  - **Aizdevums** (tiks piesaistīts starptautisko aizdevēju finansējums)
  - **Garantijas** komercbanku aizdevumiem
  - Tehniskās **konsultācijas**, lai mazinātu riskus energoefektivitātes paaugstināšanas projektu sagatavošanas un īstenošanas stadijā

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte dzīvojamā māju sektorā (2)

- Ja finansējumu energoefektivitātes pasākumu īstenošanai piešķir **privātā sektora finansētāji**:
  - Granta apmērs noteikts saskaņā ar plānoto energoefektivitāti:
    - ✓ **36%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas ir 81 - 90 kWh/m² gadā
    - ✓ **43%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas ir 71 - 80 kWh/m² gadā
    - ✓ **50%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas nepārsniedz 70 kWh/m² gadā
  - Garantija komercbanku/citu aizdevēju aizdevumiem (ja nepieciešama):
    - ✓ 80% no aizdevuma apjoma
    - ✓ Termiņš uz visu aizdevuma periodu (līdz 20 gadiem)
- **Secinājumi:**
  - Tiek motivēta kompleksa energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošana
  - Garantijas veicina privāta kapitāla izmantošanu aizdevumu nodrošināšanai
  - Joprojām visi ekonomiski pamatotie energoefektivitātes projekti nespēs piesaistīt privāto finansējumu sociāli ekonomisko risku dēļ

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte dzīvojamā māju sektorā (3)

- Ja finansējumu energoefektivitātes pasākumu īstenošanai piešķir **Altum**:
  - Granta apmērs noteikts saskaņā ar plānoto energoefektivitāti:
    - ✓ **25%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas ir 81 - 90 kWh/m² gadā
    - ✓ **30%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas ir 71 - 80 kWh/m² gadā
    - ✓ **35%**, ja patēriņš apkurei pēc energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas nepārsniedz 70 kWh/m² gadā
  - Ilgtermiņa aizdevumi ar zemu aizdevuma likmi (EURIBOR + 2%)
  - ERAF finansējums segs pirmo zaudējumu riskus līdz 15% no kopējā portfeļa

Secinājumi:

- Ar zemāku granta intensitāti nodrošināta finansējuma pieejamība visiem ekonomiski pamatotajiem projektiem
- Privāta finansējuma izmantošana tiek stimulēta ar augstāku granta intensitāti

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte valsts ēkās (1)

- Kopējais publiskais finansējums **115,13 milj. EUR**
(ERAF – 97,86 milj. EUR, valsts budžets – 17,27 milj. EUR)
- Atbalsta veids – **grants 85%**
- Atbalsta sniedzējs - **CFLA**
- **1.projektu iesniegumu atlases kārtā** (ierobežota atlase, par publ.fin. **79,63** milj. euro apmērā):
  - Atlases ietvaros atbalstu sniegs:
    - Ēkām vai kopējai ēku grupai, ko izmanto valsts iestāde, valsts augstskola vai valsts zinātniskais institūts – atvašināta publiska persona valsts deleģēto pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanai
    - Ēkām, kuru kopējā platība ir lielāka par 250 m²
    - Ēkām, kas ir iekļautas valsts un to padotībā esošos iestāžu īpašumā un lietošanā esošo apsildāmo un/vai dzesējamo ēku sarakstā
    - Ēkām, kas iekļautas ministriju iesniegtajos prioritārajos sarakstos
- **2.projektu iesniegumu atlases kārtā** (atklāta atlases, par publ.fin. **36,34** milj. eiro apmērā):
  - Atlases ietvaros atbalstu sniegs:
    - Kultūras ministrijas, Veselības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas valsts kapitālsabiedrībām
    - Biedrībām/nodibinājumiem (ir deleģējuma līgums ar Labklājības ministriju)

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte valsts ēkās (2)

➤ **Atbalstāmās darbības:**

- Ēku energoefektivitātes paaugstināšana:
  - būvdarbu veikšana ēku norobežojošajās konstrukcijās
  - ēku inženiersistēmu atjaunošana, pārbūve vai izveide
  - atjaunojamo energoresursu izmantojošu siltumenerģijas ražošanas un ūdens sildīšanas avotu iegāde un uzstādīšana
- Tehniskās dokumentācijas sagatavošana
- Vadības un uzraudzības nodrošināšana

➤ **Būtiskākie nosacījumi:**

- Plānotais siltumenerģijas ietaupījums (MWh/gadā) attiecībā pret projekta attiecināmajām izmaksām (tūkstošos *euro*):
  - ja ēka atrodas pieminekļu teritorijā - ne mazāks kā 0,5
  - ja ēka neatrodas pieminekļu teritorijā - ne mazāks kā 0,7
- Attiecināmās izmaksas nepārsniedz **150 EUR/m²**
- Plānotais **siltumenerģijas ietaupījums** ne mazāks par **30%**
- **Siltumenerģijas patēriņš** apkurei nepārsniedz **90 kWh/m²**

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitāte valsts ēkās (3)

➤ **Pasākuma ietvaros sasniedzamie iznākuma rādītāji:**

- Uzstādītā atjaunojamais energoresursus izmantojoša siltumenerģijas ražošanas papildjauca ir 2,06 MW
- Aprēķinātais siltumnīcefekta gāzu samazinājums ir 9 457 CO₂ ekvivalenta tonnas gadā
- Primārās enerģijas gada patēriņa samazinājums 36 347 MWh/gadā
- Līdz 2025. gadam renovēti 530 907,01 m² no valsts ēku kopējās platības

➤ **1.projektu iesniegumu atlases kārtas izstrādes progress:**

- **2016. gada 24. martā** MK noteikumu projekts izsludināts VSS
- **2016. gada 6. jūlijā** projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju kopa tiks izskatīta Uzraudzības komitejas sēdē
- **2016. gada 5. maijā** VSS izsludināts informatīvais ziņojums ar apkopotu ministriju prioritāro ēku sarakstu
- Plānotais atlases uzsākšanas datums - **2016. gada jūlijs**

Ekonomikas ministrija

Turpmākie soļi

- ✓ Gala patērētāja izglītošana
- ✓ Energoefektivitātes politikas mērķtiecīga ieviešana
- ✓ Starpnozaru risinājumi energoefektivitātes paaugstināšanai

Ekonomikas ministrija

Enerģētikas savienība - energoefektivitāte

NB! EK plāni Enerģētikas savienības ietvaros 2016. gadā

Priekšlikums
Energoefektivitātes
direktīvas pārskatam

Priekšlikums Ēku
energoefektivitātes
direktīvas pārskatam

Sistēma nelielu
energoefektivitātes
projektu apvienošanai,
lai sekmētu to
finansēšanu

Priekšlikums AER
direktīvas pārskatam

Priekšlikums ne-ETS
SEG emisiju
samazināšanai līdz
2030. gadam

ETS direktīvas
pārskata turpināšana

Ekonomikas ministrija

Paldies!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>